Voorstel aan Gemeenteraad

Registratienummer: 2767755

Onderwerp
Visie Smart City Sittard-Geleen

Voorstel / Beslispunten
In te stemmen met de visie Smart City Sittard-Geleen

Samenvatting / openbare besluitenlijst
Een wereld zonder digitale technieken is niet meer voor te stellen. Digitale technieken kunnen ook onze inwoners en onze gemeente helpen bij het verder uitwerken en behalen van onze doelen van de Toekomstvisie 2030. Slimme oplossingen kunnen ons helpen met stedelijke en maatschappelijke opgaves, maar ook om te innoveren op de beheertaken van de gemeente. Deze transitie van digitale technieken in het stedelijk gebied wordt samengebracht onder de term smart city. Hier valt een breed spectrum van technieken, werkwijzen en toepassingsgebieden onder. Als gemeente hebben we een visie hierop ontwikkeld, die tot stand gekomen is met medewerking van verschillende organisatieonderdelen, de gemeenteraad, college en andere organisaties. De ontwikkeling van smart city, het toepassen van digitalisering in onze stad, is een uitgelezen kans en vernieuwing die ons kan helpen op weg naar 2030. De hier gepresenteerde visie op smart city verwoordt waarom dit zo belangrijk is. Heel kort samengevat komt de visie op het volgende neer:

- Als gemeente erkennen we het belang en de kansen op vernieuwing van smart city. We willen er werk van maken om de concepten te implementeren in onze gemeente;
- Als gemeente erkennen we dat de ontwikkeling van smart city ondersteunend moet zijn voor het bereiken van de doelen van de Toekomstvisie, het moet geen doel op zichzelf gaan worden;
- Het toepassen en verder uitwerken van smart city concepten, moet onze inwoners voordelen gaan bieden: rechtstreeks of via onze dienstverlening;
- Het gaan werken met smart city concepten staat nog aan het begin van transitie, waarvan nog niet precies bekend is waar dat toe leidt. Als gemeente hebben we daarom een ontwikkelmodel ontwikkeld, dat als richtsnoer kan dienen voor dit proces;
- Het gebruik van data en technologie gaat ook gepaard met risico's, welke ook dagelijks in het nieuws staan. Als gemeente vinden we het belangrijk om oog hiervoor te hebben en zorgvuldig om te gaan met risico's en bedenkingen. Het belang van onze inwoners staat voorop;
- Bij de ontwikkeling kiezen we ervoor een breed maatschappelijk veld hierbij te betrekken: bedrijven, organisaties, onderwijsinstellingen en inwoners;
- Er mee aan de slag is belangrijk. We werken daarom ook de proeftuin Zeeheldenbuurt verder uit. Dit geeft ons ervaringen met het proces en helpt ons in te schatten wat de impact is op onze

Burgemeester mr. J.Th.C.M. Verheijen	Gemeentesecretaris mr. G.J.C. Kusters

gemeentelijke organisatie en hoe goede resultaten kunnen worden opgeschaald naar andere plekken in de gemeente.

Toelichting voorstel

Smart city is een veelbelovende ontwikkeling die voor het leven in de stad nieuwe kansen biedt, kansen voor iets nieuws, maar ook kansen om onze opgaves op een andere manier aan te kunnen pakken. Deze visie is ontwikkeld om hier stelling in te nemen en de hoofdlijnen van het proces uit te stippelen. Op dit moment wordt gewerkt aan de proeftuin Zeeheldenbuurt, waarin smart city een prominente plaats in neemt. De gemeenteraad heeft voor het toepassen van deze ontwikkeling in onze Proeftuin Zeeheldenbuurt in de begroting éénmalig geld gereserveerd. Een proeftuin is uiteraard bedoeld om te leren. In deze proeftuin gaan we op relatief kleine schaal aan de slag met het toepassen van nieuwe technieken en innovaties. Voor de organisatie zelf is dit ook een belangrijke leerschool en wordt ervaring opgedaan met hoe je datagericht gaat werken en hoe je dit met andere partners en inwoners doet. De behaalde resultaten uit de proeftuin, zullen moeten worden uitgerold over de gemeente. Wat dat vraagt van de gemeente als organisatie behoeft nog verder uitgewerkt te worden, maar het betreft zaken als de aanschaf van datasensoren, het opstellen van monitoringsplannen, de aanschaf van een dataplatform, de ontwikkeling van dashboard om de data te visualiseren en te interpreteren. Aanpassing van processen om datagericht te opereren, personeel dat met data- en datasystemen kan werken. Dit vergt een nadere uitwerking die parallel kan lopen aan de ontwikkelingen in de proeftuin. De volgende onderdelen moeten verder uitgewerkt worden:

1. Een strategie hoe smart city verder uitgerold moet worden;
2. Een ontwikkelingsplan voor de organisatie;
3. Een communicatieplan.

Verder is het nodig om ook budgettair ruimte te hebben om verdere smart city ontwikkelingen te kunnen uitrollen over de gemeente. Er is reeds geld voorzien voor de proeftuin Zeeheldenbuurt, maar het gaat hierbij om wat daarna moet gebeuren. Zoals ook is aangegeven in de visie smart city, is de ontwikkeling van smart city een uitgelezen kans om te werken aan de opgaven zoals we hebben opgehaald in de Toekomstvisie 2030. Op dit moment wordt nog gewerkt aan de toedeling van gelden aan voorstellen vanuit de Kaderbrief. Wij vragen de raad om prioriteit te geven aan middelen voor smart city.

Financiën

In de Kaderbrief staat dat er nog voor de periode 2021 – 2024 € 16 miljoen aan investeringsmiddelen en € 1,5 miljoen aan exploitatieruimte beschikbaar is. Het voorstel visie smart city wordt meegenomen bij de integrale afweging bij de begroting 2022.

Duurzaamheid

De ontwikkelingen van smart city zijn vooral ondersteunend om opgaven, waaronder die van duurzaamheid, op te pakken. Hierbij zijn legio voorbeelden te bedenken, zoals een op maat gemaakte inspecties, verlichten alleen indien nodig en betere verkeersafwikkeling. Specifieke duurzaamheidsaspecten, bijvoorbeeld bij de aanschaf van sensoren, is nu nog niet aan de orde, maar zullen te zijner tijd wel afgewogen worden op het aspect duurzaamheid.

Inclusie

Smart city maakt gemeente toegankelijker voor meerdere mensen en vergemakkelijkt ook op veel fronten het contact en de informatievoorziening met de gemeente. Tegelijkertijd kan het juist ook

leiden tot een grotere kloof voor mensen die niet zo thuis zijn in de digitale wereld. Smart city moet dus geen vervanging worden, maar juist een aanvullend middel zijn.

Juridisch

In het gebruiken van deze nieuwe technieken, werkwijze en toepassingsgebieden moet dit conform geldende wetgeving gebeuren en zal dit in overleg met een Privacy Officer en/of Functionaris Gegevensbescherming zijn.
We zullen wendbaar moeten zijn met mogelijke veranderde wetgeving in de komende jaren privacy en gegevensbescherming is hier een essentieel onderdeel van.

Kanttekeningen

Het niet hebben van een visie en het onvoldoende aandacht geven aan deze nieuwe ontwikkeling hebben als risico dat je gaat achterlopen in deze ontwikkeling en de slag mist. Dit heeft als risico dat het steeds moeilijker wordt om onze beheertaken binnen vastgestelde financiële kaders te kunnen uitvoeren. Ook kunnen we de slag richting bewoners missen, omdat we onvoldoende gehoor kunnen geven aan wat zij willen.

Een risico bij het uitvoeren van de visie is dat we kunnen doorslaan in de technologisering en de menselijke maat gaan verliezen. Dit kan bijvoorbeeld effect hebben op privacy, maar het kan ook doorslaan in nog meer investeringen, waarvan het rendement misschien maar gering is. Een visie waarin aandacht is voor deze risico's en waarin ook beheersmaatregelen zijn opgenomen, is daarom zo belangrijk.

De ontwikkeling van de digitale technologie zal niet voor iedereen voordelen hebben. Hoe dit gaat uitpakken, weten we nog niet goed. Een bekend voorbeeld is dat banen bijvoorbeeld zullen verdwijnen (denk bijvoorbeeld aan de rol van reisbureaus tegenwoordig). Daarnaast zullen er ook groepen in de samenleving zijn, die tegen de ontwikkelingen zijn en hiertegen zelfs in protest kunnen komen (denk bijvoorbeeld aan de aanslagen op 5G-zendmasten en de recente wob-verzoeken over verlichting).

Het toepassen van digitale technologie kan ons ook kwetsbaarder maken. We worden afhankelijk van de techniek en als die niet meer beschikbaar is, kunnen zaken ontregeld raken. Denk bijvoorbeeld aan de effecten van een stroomstoring voor een winkel. Daarnaast dient de technologie ook weerbaar te zijn tegen aanvallen van kwaadwillende mensen. Databeveiliging moet daarom altijd geborgd blijven.

Bijlagen

Bijlage 1: Visie Smart City Sittard-Geleen

Voorstel aan **Gemeenteraad**	
Steller : Judith Brummelkamp Telefoon : 06 12101241 E-mail : Judith.Brummelkamp@sittard-geleen.nl Cluster: Ruimtelijke projecten en beheer Portefeuillehouder: L.G.A.J. Geilen	Reg. nummer : 2767755 Reg. datum : 16 juni 2021 Reg.nummer(s) bijlagen :